

INTERPELARE

Către: Ministerul Educației și Cercetării

În atenția: Domnului Ministru al Educației și Cercetării, Mihai Dimian

De la: Oana Matache, deputat în circumscripția electorală nr.10 Buzău, Partidul Social Democrat

Subiectul : Reducerea numărului maxim de elevi la clasele de liceu

Sistemul de învățământ preuniversitar românesc se confruntă cu o contradicție pedagogică majoră și documentată: în timp ce rapoarte recente de diagnostic, inclusiv Raportul QX elaborat de prof. univ. dr. Daniel David , semnalează o rată de analfabetism funcțional de peste 40–50% în rândul elevilor, arhitectura actuală a clasei (28–30 de elevi) face practic imposibilă aplicarea oricărei soluții de remediere eficiente.

Această realitate este cu atât mai alarmantă în liceele tehnologice, unități de învățământ care, începând cu septembrie 2026, vor trebui să implementeze o reformă axată pe competențe practice și duale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 198/2023. Reforma este structural incompatibilă cu menținerea unor colective de 28–30 de elevi, în special când aceștia provin din medii defavorizate și prezintă lacune educaționale majore.

Impactul supraîncărcării claselor

Într-o oră de 50 de minute, cu 30 de elevi, timpul alocat interacțiunii directe cu fiecare elev este de sub 2 minute. Această realitate matematică anulează orice posibilitate de recuperare pedagogică, de evaluare formativă autentică sau de formare a deprinderilor tehnice de precizie, în special în profilul vocațional și tehnologic. Profesorii se confruntă cu:

Imposibilitatea abordării diferențiate a elevilor cu CES sau cu lacune educaționale majore; Amplificarea fenomenului de bullying și creșterea abandonului școlar în primii ani de liceu; Creșterea nivelului de stres pentru cadrele didactice, cu efect direct asupra calității actului didactic; Reducerea numărului de formațiuni de studiu per unitate școlară, generând restrângeri de activitate pentru cadrele didactice, deși volumul de muncă per elev crește.

Elevii actuali (denumiți generic Generația Z) prezintă caracteristici psihologice și comportamentale distincte față de generațiile anterioare, incompatibile cu modelul tradițional al clasei supraîncărcate:

Ei sunt obișnuiți cu interacțiunea instantanee din mediul digital, și oricât am încerca să ignorăm acest aspect adevărul este că acești elevi au nevoie de validare rapidă pentru a rămâne motivați, ceea ce este imposibil de oferit într-o clasă de 30; Au reziliență mult mai scăzută la stres față de generațiile anterioare. Studiile arată o incidență crescută a anxietății în rândul Gen Z; iar mediul aglomerat amplifică stimulii negativi, ducând la blocaje emoționale și refuz școlar; Această generație respinge modelele standardizate și caută relevanță personală, lucru imposibil fără dialog direct și constant între profesor și elev.

Un alt aspect foarte important ce trebuie urgent luat în considerare este ascensiunea Inteligenței Artificiale ce redefinește fundamental rolul profesorului și al școlii. Mai exact:

- În era AI, rolul școlii nu mai este transmiterea de date, ci formarea capacității de a le filtra și utiliza etic, un proces de mentorat care necesită grupe mici;
- Evaluarea autentică prin observare directă, dezbateri și proiect colaborativ devine singura metodă reală, altfel activitățile devin haotice și ineficiente în clase supraîncărcate;
- Profesorul trebuie să devină un coach care ghidează utilizarea instrumentelor AI, rol imposibil de exercitat în clase de 28–30 de elevi.

Experiența europeană demonstrează cu consecvență că reducerea numărului de elevi per clasă conduce la rezultate educaționale superioare. Iată câteva exemple relevante în acest sens:

- Danemarca și Finlanda au media de 18–20 elevi/clasă, ceea ce permite abordarea centrată pe elev și evaluarea continuă, nu doar testele sumative;
- În Estonia succesul la testele PISA se datorează și autonomiei școlilor de a forma grupe mici pentru disciplinele fundamentale;
- Germania și Austria cu sistemul dual excelent implementat, modelul de referință al reformei noastre din 2026, funcționează pe grupe de practică de 12–15 elevi, asigurând o rată de inserție pe piața muncii de aproape 90%;

- Polonia a implementat reforme de reducere a efectivelor în urban, corelând finanțarea per elev cu necesitatea de a menține calitatea, nu cantitatea;
- Olanda, Luxemburg, Singapore sunt țări ce investesc masiv în grupe mici pentru a facilita blended learning și pentru a stimula inovarea și competențele soft , competențe pe care AI nu le poate înlocui.

În temeiul celor expuse mai sus, solicit Ministerului Educației Naționale adoptarea următoarelor măsuri legislative și administrative:

1. Modificarea Art. 23, alin. (1), lit. f) din Legea nr. 198/2023 ,stabilirea unui număr maxim de 20–22 de elevi în clasele de liceu (față de 26–28 în prezent), cu prioritate pentru liceele tehnologice.
2. Revizuirea anuală a Cifrei de Școlarizare prin Ordin de Ministru , cu obiectivul explicit de multiplicare a numărului de clase cu efective reduse, nu de maximizare a numărului de elevi per clasă.
3. Normare diferențiată a activităților didactice ,recunoașterea activităților de mentorat și consiliere psiho-educățională în norma didactică, reflectând nevoile reale ale generației actuale.
4. Modificarea HG anuale privind cifra de școlarizare ,plafonarea numărului de elevi la maximum 22 per clasă la nivelul liceului, cu implementare graduală începând cu anul școlar 2026–2027.

Beneficii estimate

- Echitate social prin sprijin real pentru elevii din medii vulnerabile prin instruire diferențiată și combaterea analfabetismului funcțional, în linie cu avertismentele Raportului QX;
- Calitate și rezultate școlare prin creșterea promovabilității la Bacalaureat și formarea de absolvenți capabili să opereze tehnologii moderne;
- Stabilitate pentru catedre: prin multiplicarea numărului de clase se previn restrângerile de activitate și se asigură stabilitatea posturilor didactice;
- Reducerea abandonului școlar prin faptul că elevii cu dificultăți nu se vor mai simți ignorați de sistem, crescând motivația de a rămâne în educație;
- Diminuarea burn-out-ului didactic prin faptul că un număr gestionabil de elevi permite profesorului să evalueze calitativ, crescând standardul de evaluare la nivel național.

ÎNTREBĂRILE ADRESATE MINISTRULUI EDUCAȚIEI

În temeiul prevederilor constituționale și regulamentare, solicit Domnului Ministru al Educației Naționale să răspundă la următoarele întrebări:

1. Ministerul Educației Naționale are în vedere inițierea unui proiect legislativ de modificare a Art. 23, alin. (1), lit. f) din Legea nr. 198/2023, în sensul reducerii numărului maxim de elevi pe clasă la liceu la 20–22?
2. Care sunt măsurile concrete planificate de minister pentru a asigura compatibilitatea între reforma liceelor tehnologice (prevăzută a intra în vigoare în septembrie 2026) și numărul actual de elevi per clasă?
3. Dispune ministerul de un studiu de impact privind corelația dintre numărul de elevi per clasă și rata de analfabetism funcțional? Dacă da, vă rog să-l puneți la dispoziția comisiei de specialitate.
4. Care este calendarul asumat de minister pentru revizuirea Hotărârilor de Guvern privind cifra de școlarizare, astfel încât să se renunțe la practica maximizării numărului de elevi per clasă

Solicit răspunsul în scris, în termenul legal.

Cu deosebită considerație,

Oana Matache

Deputat